

ՈԳՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ
ՅԵՎ ԲՐԻԴԱԴԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ԲԵՐՔԻ ԽՄԲԱԳԻՆ

Ի. ՏՈՒԳՈՐԻՆՈՎ,

ԽՍՈՐԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ
ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔԻ
ՍՏԱԼԻՆԱՑ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՊԵՐԱԿԻ ՄԱՐՏԻՆԵԽ ԽԵԴՐԻՆԵՐԸ «ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՊԵՐԱԿԻ ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՎԵԼԵԿԻՆ ՊԵՀՎԵԼՈՒՄ ՀԱՅՐԵՆԻ ՄԱՐՏԻՆԵԽ ԽԵԴՐԻՆԵՐԸ» ՀԵՄ Կ (Բ) Կ ԿԵՆՏՐՈՆ ԸԵՎ ԽՈՀԾ ՓՈՂԿԱՄՅԱՅԻ ՀԱՐԱՐԸ ԿԵՊՎՎԱՅԻ ՊԵՐԱԿԻ

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ

**КОНТРОЛЬНЫЙ
ЭКЗЕМПЛЯР**

07
5-95

ՀԱՅԿԱՆ ԽՈՀ ԺԿԻ-Ի ՀՐԱՏԱՐԱԿՅՈՒԹ. «ԽՈՇՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՈՒՄԱՆ»

ՅԵՐԵՎԱՆ

1939

C 9PM-1
3083
07
5-95

19 JUN 2009

ԽՍՏՈՐԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ ԿՈԼՏՆՏԵ- ՍԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔԻ ՍՏԱԼԻՆՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱՅԻՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ՝
«ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐԸ
ՇՈԱՅԼՈՒՄԻՑ ՊԱՅՄԱՆԵԼՈՒ ՄԻԶՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄ Կ (Բ) Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ ՅԵՎ ԽՍՀ
ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՃԻ ՎՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄ

Բոլոր ազնիվ կոլտնտեսականները հսկայական
վոգելորությամբ և խանդավառությամբ դիմավորե-
ցին Համամիութենական կոմունիստական (բոլչեվիկ-
ների) կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի և
ԽՍՀ Միության ժողովրդական կոմիսարների Խորհրդի
վորոշումը՝ «Կոլտնտեսությունների հանրային հողե-
րը շռայլումից պահպանելու միջոցառումների մասին»:

Այդ վորոշման մեջ նրանք մեկ անդամ ևս տե-
սան այն հսկայական հոգատարությունը, վոր ցու-
ցաբերում են մեր կուսակցությունը, մեր կառավա-
րությունը և անձամբ ընկեր Ստալինը կոլտնտեսային
գյուղացիության մասին:

Գյուղացիներն ունեն դեպի իրենց կյանքի հետա-

24 AUG 2013

15039

19 JUN 2009

գա բարելավումը տանող միայն մեկ ուղի: Այդ ուղին և—արտելի հանրային, կոլեկտիվ տնտեսության ամրապնդումը:

Միայն կոլտնտեսությունները աշխատավոր գյուղացիների առջև բաց արին դեպի կոլտնտեսական, ունեոր կյանքը տանող ուղին: Հոկտեմբերյան Սոցիալիստական Մեծ հեղափոխությունը դեն չըլույց կալվածատերերի ու կապիտալիստների լուծը: Բայց «Հին կապանքներից վերջնականապես ազատագրելու համար—ասաց ընկեր Ստալինը հարգածային կոլունտեսականների Համամիութենական առաջին համագումարում,— բավական չելովի ջախջախել չահագործողություններին: Դրա համար հարկավոր են նաև կառուցել նոր կյանք, կառուցել այնպիսի կյանք, վորը հնարավորություն տա աշխատավոր գյուղացուն բարելավելու իր նյութական և կոլտնտեսական դրությունը և վեր բարձրանալու որեցոր, տարեց—տարի: Դրա համար հարկավոր ենոր կարգեր հաստատել գյուղում, կոլտնտեսային կարգեր»:

Վերջին տասնամյակի ընթացքում այդպիսի սոցիալիստական կոլտնտեսային կարգերը ծնունդ առան, աճեցին, ամրապնդվեցին և դարձան հզոր ուժ: «... կոլտնտեսությունները վերջնականապես ամրապնդվել ու հաստատվել են, իսկ տնտեսության սոցիալիստական սիստեմն այժմ հանդիսանում է մեր հողագործության միակ ձևը» (Ստալին, «Հաշվետու զեկուցում կուսակցության 18-րդ համագումարում, Համ Կ(բ)Կ կերպարանում մասմին):

Շնորհիվ բոլշևիկների կուսակցության և մեծ

Ստալինի, վորոնք գյուղացիությանը մատնանշեցին միակ ճիշտ ուղին,— կոլտնտեսությունների ուղին, հին ցարական գյուղի աղքատությունը, խավարն ու վայրենությունն ընմիշտ անցան պատմության գիրկը:

Մեր կուսակցությունը և խորհրդային կառավարությունը բոլոր տարիների ընթացքում հսկայական ողնություն են ցույց տալիս կոլտնտեսություններին: Նրանք գյուղատնտեսությունը զինեցին առաջնակարգ տեխնիկայով: 1938 թվին կոլտնտեսային գաշտերին սպասարկում ելին 6·350 մեքենա—տրակտորային կայաններ՝ 483·500 տրակտորներով, 153·500 կոմբայններով, 195·800 բեռնատար ավտոմոբիլներով և գյուղատնտեսական այլ բարդ մեքենաներով:

Փորձեցեք այդ հսկայական ուժը համեմատել ցարական Ռուսաստանի գյուղատնտեսության աղքատիկ, խղճուկ «տեխնիկայի» հետ: Ահա մի քանի թըվեր: 1910 թվականին Ռուսաստանում յեղել ե 7,8 միլիոն արոր և կոսույցա, 17,7 միլիոն փայտե տափան, բոլոր գյուղացիական տնտեսությունների 34 % ինվենտար բոլորովին չուներ, տնտեսությունների 30 % ձիագուրդի ելին:

Շատ ժամանակ չի անցել: Բայց ինչ՝ պիսի սքանչելի փոփոխություններ են կատարվել մեր յերկոտմ: «Հին գյուղն իր յեկեղեցիով՝ ամենաաչքի ընկնող տեղում, ուրյագնիկի, տերտերի, կուլակի իր լավագույն տներով՝ առաջին պլանում, գյուղացիների իր կիսավեր խրճիթներով՝ հետին պլանում— սկսում ե չքանալ: Նրա տեղը հանդես է դալիս նոր գյուղն իր հա-

59238-66

սարակական—տնտեսական չենքերով, իր ակումբներով, ուսդիոններով, կինոներով, դպրոցներով գրադարաններով ու մսուբներով, իր տրակտորներով, կոմբայններով, կալսիչներով, ավտոմոբիլներով։ Զքացել են կուլակ—շահագործողի, արյուն ծըծող վաշխառույի, սպեկուլյանտ—վաճառականի, հայրուրյատիկի հին ականավոր դեմքերը։ Հիմա ականավոր մարդիկ են կոլտնտեսությունների ու խորհրդնակությունների, դպրոցների ու ակումբների դործիչները, ավագ տրակտորիստներն ու կոմբայնավարները, դաշտավարության ու անարտաքության բրիգադավարները, կոլտնտեսային դաշտերի լավագույն հարվածայիններն ու հարվածայինները» (Ստալին, «Հաշվետու դեկուցում ՀամԿ(բ)կ 17-րդ համագումարին»)։

Կետությանը պատկանող հողը կոլտնտեսություններին և հանձնված առհավետ ոգտագործման համար։ Կոլտնտեսականների կովաղը կությունը կարելի յէ համարել արդեն լիովին վերացված։

Մեր յերկրում աճում և ամրապնդվում են կոլտնտեսային կարգերը։ Աճում է կոլտնտեսային մասաների ուներությունը։ Կոլտնտեսությունների դրամական յեկամուսները յերկրորդ հնդամյակի տարիների ընթացքում աճեցին 5,6 միլիարդ ռուբլուց մինչեւ 14,2 միլիարդ ռուբլու։ Յուրաքանչյուր կոլտընտեսային տնտեսության դրամական միջն յեկամուսը բարձրացել է յերեք ու կես անգամ։ Բայ աշխարելի կոլտնտեսային անդիրներին աճեցին 4,3 անգամ։

Մեր կուսակցության 18-րդ համագումարը վիթխարի խնդիրներ դրեց դյուզատնտեսության առջե—

յերբորդ հնդամյակի վերջում ապահովել 8 միլիարդ փուլ հացահատիկի տարեկան բերքը, 1942 թվին հավաքել 282 միլիոն ցենտներ շաքարի ճակնդեղ, 32,9 միլիոն ցենտներ բամբակի—հումք, 8,5 միլիոն ցենտներ թելատու վուշ։

Զիերի գլխաքանակը յերբորդ հնդամյակի տարեների ընթացքում պետք է ավելացվի 35%-ով, իուզոր յեղերավոր անասուններինը՝ 40 տոկոսով, իուզերինը՝ 100 տոկոսով, վոչխարներինը և այծերինը՝ 110 տոկոսով, ըստ վորում հասուլ ուշադրություն պետք է դարձվի կոլտնտեսային ապրանքային ֆերմանների զարգացմանն ու խոչըրացմանը։

Մոսկվայի, Լենինգրադի, Բագվի, Խարկովի, Կիյևի և այլ խոշոր քաղաքների շուրջը պետք է ըստեղծվեն կարտոֆելա—բանջարաբուծական և անասնաբուծական բազաներ, վորոնք լիովին ապահովեն բանջարեղենի, կարտոֆելի և դգալի չափով՝ կաթի ու մսի մատակարարումն այդ կենտրոններին։

Կոլտնտեսականները և կոլտնտեսուհիները կարող են վոչ միայն կատարել, այլև գերակատարել յերրորդ հնդամյակի պլանը։ Բայց այդ բանին հասնել կարելի յէ միայն անշեղորեն պահպանելով գյուղատնտեսական արտելի Ստալինյան Կանոնադրությունը, ամեն կերպ ամրապնդելով հանրային կոլտնտեսային տնտեսությունը, վճռականորեն պայքարելով մասնավոր սեփականտիրական, բուրժուական տենդենցների դեմ։

Համ կ(բ)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի վորոշումը՝ «Կոլտնտեսությունների հանրային հողերը չուայլումից պահպանելու միջոցառումների մասին»—դորեղ մի զենք է այդ պայքարում։

Այս հանդիսանում ե մեր յերկըի գյուղատնտեսության և ամբողջ ժողովրդական անտեսության հետազա վերելքի, կոլտնտեսային կարգերի հետազա հարդաբանակների բոլշևիկան ծրագիրը։ Նրա մեջ մարմնավորված են ստալինյան ցուցումներն այն մասին, վոր կոլտնտեսային կանոնադրությունը խստորեն պահպանելու վորով կոլտնտեսականներն ամենորյա դաստիարակության, ջախջախված կուլակության մնացորդների կողմից կոլտնտեսությունները բերվող մասնավորությունների գեմ վճռական պայքարի հիման վրա միայն հնարավոր ե հաղթահարել կապիտալիզմի մնացուկները մարդկանց դիտակցության մեջ և բոլոր կոլտնտեսականներին դարձնել սոցիալիտական հասարակարդի գիտակից աշխատավորներ։

Գյուղացիները կարող են բավարարել իրենց կըյանքը, բարձրացնել իրենց բարեկեցությունը միայն մեկ ուղիով—հանրային, արտելային տնտեսությունն ամեն կերպ զարգացնելու և ամրապնդելու ուղիով։ Բնկեր Ստալինը բազմիցս մատնանշել ե, վոր կոլտընտեսային շինարարության միակ ճիշտ ձևը ներկայումը հանդիսանում ե գյուղատնտեսական արտելը։ Գյուղատնտեսական արտելի առավելությունները ե ուժը նրանումն են կայանում, վոր այն «ճիշտ կերպով զուղակցում ե կոլտնտեսականների անձնական, կենաչաղային շահերը՝ նրանց հանրային շահերի հետ», այն «անձնական, կենցաղային շահերը հաջող կերպով հարմարեցնում ե հանրային շահերին, զբանով իսկ հեշտացնելով յերեկվա մենատնտեսների դաստիրակութը կոլեկտիվիզմի վորով» (Ստալին, «Հաշվետու գե-

կուցում Համկ) կ 17-րդ համագումարին»)։

Կոլտնտեսային կարգերի, նրանց ամրության ու հետազա ամձան հիմքն ե հանդիսանում հանրային, կոլտնտեսային անտեսությունը։ Նրանից ստացվող յեկամուտները պետք ե կազմեն կոլտնտեսականների յեկամուտների ամելի ու ավելի մեծ մասը։ Անշեղործեն պետք ե աճի նաև հանրային տնտեսության դերը կոլտնտեսականների անձնական պահանջների բավարարման գործում։ Կոլտնտեսականների անձնական տնտեսությունը պետք ե կրի ավելի ու ավելի նեղուժանդակ բնույթ։

Միայն այս պայմանով, միայն կոլտնտեսությունների հանրային տնտեսությունն ամեն կերպ զարգացնելու պայմանով կարող ե ապահովված լինել կոլտընտեսականների նյութական մակարդակի և ունեփորության հետազա վերելքը։

Կոլտնտեսականների հսկայական, ճնշող մեծամասնությունը կոլտնտեսություններում աշխատում էն ազնվորեն ու բարեխղճորեն, անդուլ կերպով հող էն տանում գյուղատնտեսական արտելի հանրային տնտեսության զարգացման մասին։ Նրանք ձգտում են կոլտնտեսային դաշտերի բերքատվության անշեղ բարձրացման, կազմակերպում են կոլտնտեսային ֆերմաներ, բարձրացնում են անասնաբուծության մթերատվությունը, ամեն կերպ բազմապատկում են հանրային հարստությունը։

Սակայն դեռևս քիչ չեն նաև այնպիսի կոլտնտեսականները, վորոնք կոլտնտեսային աշխատանքի գուրս չեն գալիս։ Դեպքեց-դեպք իսկ յերբեմն ել բոլորովին դուրս չեն գալիս։ Նրանք ամեն կերպ ուղղաց-

նում են իրենց անձնական տնտեսությունը՝ ի վեաս հանրային տնտեսության, խախտում են դյուզատնտեսական արտելի կանոնադրությունը, քայլաբառում են աշխատանքային կարգապահությունը և դրանով իսկ աղնիվ կոլտնտեսականներին խանդաբում են կառուցել ունեոր, հրճվալից կյանք: Կոլտնտեսականների այլ մասը մասնակցություն չունենալով կոլտնտեսության հանրային աշխատանքին, ողտափում եր կոլտնտեսային կյանքի բոլոր բարիքներից, սպեկուլացիայի յեր յենթարկում կոլտնտեսականի կոչումը, անձնական վաստակի նպատակով ողտագործելով կոլտնտեսության մեջ գտնվելու առավելություններն ու այն արտոնությունները, վոր պետությունը տալիս ե աղնիվ կոլտնտեսականներին:

Համ կ(բ)կ կենտկոմը և ԽՍՀՄ ժողկոմիորհը՝ «Կոլտնտեսությունների հանրային հողերը շուայլումից պահպանելու միջցառումների մասին» իրենց վորոշման մեջ արձանագրեցին կուսակցության քաղաքականության լուրջ խեղաթյուրումների առկայությունը կոլոնտեսային հողովտագործման բնագավառում: Գուղատնտեսական արտելի կանոնադրության 2-րդ կետն ասում է՝ «Կոլտնտեսային տնտեսության անձնական ողտագործման տակ գտնվող տնամերձ հողի չափը (չհաշված բնակելի կառուցումների տակ գրանցվող հողը), կարող ե տատանվել 1/1 հեկտարից մինչև 1/2 հեկտարի միջև, իսկ առանձին շրջաններում մինչև մեկ հեկտար, նայած մարզային ու շրջանային պայմաններին, վոր սահմանվում են միութենական հանրապետությունների հողժողկոմատների կողմից՝

ԽՍՀ Միության հողժողկոմատի ցուցումների հիմանվրա»:

Կանոնադրության այս կետը շատ տեղերում կոպիտ կերպով խախտվում եր: Կոլտնտեսային տնտեսության անձնական ողտագործման տակ գտնվող տնամերձ հողի նորմաներն ապօրինի կերպով ընդարձակվում են: Կոլտնտեսային հանրային հողերը, վորոնք կոլտնտեսային կարգերի հիմքն են հանդիսանում, հափշտակվում և չուայլվում եյին ամեն մի առիթով:

Այսպես որինակի՝ Կուրսկի մարզի Գլուշկովսկի շրջանի «Կրասնիյ Ռիտյարը» գյուղատնտեսական արտելի կոլտնտեսականներից մեկը կեղծ կերպով բաժանվելով մորից, հողամաս և ստացել տուն կառուցելու համար, այլ հողամասը վերածել ե բանջարանոցի և շարունակում ե ապրել մոր հետ միասին: Վերջին ժամանակներս Մոսկվայի մարզի Վոլոկուլամսկի շրջանի Խինսկի գյուղառողջությունը տեղի յեւնեցել ե 7 այդպիսի Փիկտիվ բաժանություն: Նման դեպքերը քիչ չեն նաև այլ վայրերում:

Հաճախ բանը հասնում եր անձեռնամինելի հանրային կոլտնտեսային հողի ուղղակի վաճառմանը, կապալով տալուն: Մոսկվայի մարզի Կրասնոգորսկի շրջանի «Ռիտյարը» կոլտնտեսությունը կապալով եր տվել 1,5 հեկտար հող: Լենինգրադի մարզի Լուժսկի շրջանում կոլտնտեսության Նելյուրովան իր տունը և տնամերձ հողամասը վաճառել եր 8 հատար ոռուբլով:

Կոլտնտեսական ի. Ս. Բասսկաղովը՝ Ռյազանի մարզի Մտալութիլովսկի շրջանի Շմիդտի անվան գյուղատնտեսական արտելից, հիվանդությունը պատճառ բոնելով չեր դուրս գալիս կոլտնտեսային աշխատան-

ՔԵՒ: Սակայն «Հիվանդությունը» նրան բոլորովին չեղ խանգարում հաջողությամբ մշակելու իր տնամերձ հողամասը, վորի չափը գերազանցում եր Ռյազանի մարզի համար սահմանված նորմայից, չեր խանգարում աճեցնելու հինգ խոզ: Ամոլենակի մարզի Յարցևսկի շրջանի Բուղյոննու անվան կոլտնտեսությունում կոլտնտեսական Ֆրոլենկովը, յերք վոր քեֆն ուզեր, աշխատնքի դուրս չեր դա, նրա կինը կոլտնտեսությունում բոլորին չեր աշխատում: Ֆրոլենկովներն ունեին նորմայի համեմատությամբ ուռմացած տնաժերձ հողամաս՝ 0,70 հեկտար տարածությամբ, կով, յերինջ, 2 մայր խոզ, 27 վոչխար: Իրենց անձնական տնտեսության մեջ զբաղված լինելով, նրանք ժամանակ չերին դանում կոլտնտեսությունում աշխատելու համար:

Կոլտնտեսային հողերի շոայլումը և կոլտնտեսականների անձնական տնտեսության ուռմացածը հասցըրին այն բանին, վոր միշտ չարք տեղերում անամերձ տնտեսությունը կորցնում եր ոժանդակ տնտեսության բնույթը և յերբեմն դառնում եր կոլտնտեսականի յեկամուտի հիմնական աղբյուրը: Այսպէս որինակ, Տերենինի ընտանիքը՝ Մոսկվայի մարզի Զվենիգորոդի շրջանի Բուղյոննու անվան գյուղատնտեսական արտելից, վորն ունի ընտանիքի 2-ր աշխատունակ անդամ, անցյալ տարի վաստակել եր ընդամենը միայն 16 աշխոր: Զմանակցելով կոլտնտեսային աշխատանքին, Տերենինին այնուամենայնիվ ոդտվում եյին կոլտնտեսային կյանքի բոլոր բարիքներից, ազնիվ կոլտնտեսականներին պատկանող բոլոր արտոնություններից: Գյուղատնտեսական հարկ նրանք վճարում ե-

յին վորպէս կոլտնտեսական՝ 60 ոռորլու չափով. մինչդեռ նրանք, վաստորեն կտրած լինելով իրենց կապերը կոլտնտեսությունից, պետք ե վորպէս մենատնտեսների վճարելին 1008 ոռորլի դյուղատնտեսական հարկ:

Ազգբեջանական ԽՍՀ Կարագոնինի շրջանի թերմանի անվան կոլտնտեսությունում կոլտնտեսային-առլրանքային Փերման ուներ 106 վոչխար և 5 դլուխ խոչոր յեղջերավոր անասուն, իսկ այդ կոլտնտեսության անդամ իման-թղան անցյալ տարվա վերջին իր անձնական ոդտագործման տակ ուներ 110 վոչխար, 6 դլուխ խոչոր յեղջերավոր անասուն, 5 ձի և 3 ուղտ: Կոլտնտեսական Կարա-Զումբաղ-ողլին՝ նույն շրջանի «Յենի-Խայաթ» կոլտնտեսությունից, ուներ 190 վոչխար ու այծ, 10 դլուխ խոչոր յեղջերավոր անասուն, 3 ձի, 3 ուղտ:

Համեկ(բ)կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի վուրչումը կանխեց կոլտնտեսություններում բուրժուական տենդեցների զարգացման լուրջ վտանգը, դատապարտեց հանրային կոլտնտեսային հոգերը հոգում կոլտնտեսականների անձնական տնտեսությունների չույզելու հակակուսակցական ու հակամետական պրակտիկան, նոր, փայլուն հնարավորություններ բաց արեց կոլտնտեսային կարգերի հետաղա ամրապնդման և կոլտնտեսականների ունեոր կյանքի ելավելի ծաղկման համար:

Համեկ(բ)կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի վորոշման մեջ ասվում ե՝

«... զյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության ամենակողիտ խեղաթյուրումները լայն տարա-

ծում են գտել միայն այն պատճառով, վոր կուսակցական ու խորհրդային ղեկավարները փոխանակ կոլտնտեսային կարողակաման խստության խստության պահպանման վորով կոլտնտեսությունների ու կոլտնտեսականների ուժնորյա զատիքակման, իրենք են իրենց ոպորտուելստական պրակտիկայով նորատառություննու թյան խախտմանը և հանցավոր-բարեհոգությամբ են վերաբերվում կոլտնտեսային կարգին թշնամի, մասնավոր-սեփականատիքական, բուրժուական տեղենցների թափանցմանը կոլտնտեսությունների մեջ, տենդեցներ, վորոնք կոլտնտեսություններ են բերվում ջանջախված կոլակության մնացորդների կողմից»:
Համկ(բ)Կ Կենտկոմը և ԽՍՀՄ Ժողկոմիսորչը սահմանեցին, վոր կոլտնտեսության հանրային հողերը հոգուտ կոլտնտեսականների անձնական տնտեսության կտրելու ամեն մի փորձ, ինչպես նաև տնամերձ հողամասերի ամեն մի ավելացում՝ գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրությամբ նախատեսված չափերի, կրթական հանդասության գործական վարպետի վորպես քրեական հանցագործություն, իսկ հանցավորները կյենթարկվեն դատական պատասխանատվության: Կուսակցության շրջկոմների քարտուղարների և շրջգործկոմների նախադաշները՝ հանրային կոլտնտեսային հողերի շոայլում և կանոնադրությամբ սահմանված նորմաներից դատապահածառական պահպանությամբ սահմանված նորմաներից ավելի տնամերձ հողամասերի ուռածացուամ թույլատրելու համար յենթակա յեն աշխատանքից հանվելու, կուսակցությունից վտարվելու և դատի տրվելու, վորպես որենքը խախտողներ: Այն կոլտնտեսականները, վորոնք անմերձ հողամասերը կապալով կտան և կհանձնեն այլ անձանց, յենթակա յեն կոլտնտեսությունից

վտարման, վրկելով նրանց տնամերձ հողամասերից: Կոլտնտեսությունների այն նախադաշները, վորոնք թույլ կտան կոլտնտեսային դաշտերում, մարդագետիներում և անտառներում յեղած խոտհարքների հանձնումը կոլտնտեսության անդամ չհանդիսացող անցանց, ինչպես նաև կոլտնտեսականներին՝ վորպես անձնական խոտհարքներ,— կվտարվեն կոլտնտեսությունից և դատի կտրվեն:

Մինչև ոգոստոսի 15-ը պետք է կատարվի կոլտնտեսականների անձնական ոգտագործման տակ գըտնրվող բոլոր հողերի չափումը, վորտեղ ել վոր գտնը վելիս լինեն այդ հողերը (կոլտնտեսությունների հանդարյան դաշտերում, կոլտնտեսականների խոտառային տնամերձ հողերում և այլ տեղերում): Այդ հողերի բոլոր հավելուրդները դյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության 2-րդ կետում սահմանված նորմաների համեմատությամբ, պետք է վոչ ուչ քան մինչև 1939 թվի նոյեմբերի 15-ը կտրվեն և միացվեն հանրային, կոլտնտեսային հողերին: Այն հողերը, վորոնք գըտնրվում են կոլտնտեսային դաշտերում, տնամերձ տընտեսություններից դուրս, պետք է մինչև նույն այդ ժամկետը վերցվեն կոլտնտեսականների անձնական ոգտագործումից և միացվեն հանրային հողերին: Ըստ վորուած, յեթե պարզվի, վոր տնամերձ հողամասը կանոնադրությամբ սահմանված չափից պակաս է, առաջ կոլտնտեսությունն այլպիսի տնտեսության պետք ել լրացուցիչ կերպով տա պակասող տարածությամբ հողամաս՝ տնամերձ հողային ֆոնդից:

Անհրաժեշտ է մինչև 1940 թվի սեպտեմբերի 1-ը լիկվիդացիայի յենթարկել կոլտնտեսականների այն խոտառային տնամերձ հողամասերը, վորոնք գտնվում

Են կոլտնտեսությունների հանրային դաշտերում, այդ կոլտնտեսականներին կենտրոնացնել մի տեղում, այնտեղ տալով նրանց տնամերձ հողամասեր՝ կանոնադրությամբ սահմանված չափերով։

Կուսակցությունը և կառավարությունն ամենույա ողնություն ու աջակցություն են ցույց տալիս կոլտնտեսություններին։ Կոլտնտեսություններին և կոլտնտեսականներին տրվում են մի շարք արտնություններ ու առավելություններ՝ անհատական տնտեսությունների համեմատությամբ։ Սակայն մինչև այժմ մի շարք տեղերում գործություն ունի այնպիսի կարգ, յերբ մենատնտեսներն ունեցել են նույնպիսի տարածությամբ, իսկ յերբեմն նույնիսկ ավելի մեծ հողամասեր, քան թե յուրաքանչյուր կոլտնտեսային տնտեսությանը համում ե հանրային հող։ Համերկանումին կողմէ հողամասերի հողամասերը, մենատնտեսները ունեցել են նույնպիսի վերջ և դնում այդ անարդարությանը։ Անհատական դյուզացիական տնտեսության ողտադործման տակ դառնվող դաշտային հողերը մինչև 1939 թվի նոյեմբերի 15-ը պետք է սահմանափակվեն՝ բաժբակացան շրջաններում՝ ջրովի՝ տասը հարյուրերորդական հեկտարով, անջրտի՝ կես հեկտարով, այգե-բանջարաբուծական և ճակնդեղագործական շրջաններում՝ կես հեկտարով, մենացած բոլոր շրջաններում՝ մինչև մեկ հեկտարով։ Անհատական դյուզացիական տնտեսության ողտագործման տակ դառնվող տնամերձ հողամասը, հաշված նաև կառուցումների տակ դառնվող հողը, սահմանափակված ե ջրովի՝ շրջաններում՝ տասը հարյուրերորդական հեկտարով, մենացած բոլոր շրջաններում՝ քսան հարյուրերորդական հեկտարով։

Անհատական տնտեսությունների ողտագործման տակ դառնվող հողերի բոլոր հավելությունները՝ Համերկանումին կենտրոնացների և ԽՍՀՄ ժողովում խորհի վորոշմամբ սահմանված նորմաների համեմատությամբ պետք է մինչև 1939 թվի նոյեմբերի 15-ը միացվեն կոլտնտեսությունների հողերին և ողտագործվեն գլխավորապես կոլտնտեսության տնամերձ Փոնդը համարելու համար։ Նույն այդ նպատակով պետք է ողտագործվեն նաև կոլտնտեսային կյանքից կարված ու փառագործեն կոլտնտեսությունից դուրս մնացած կեղծ կոլտնտեսականների հողերը, այն կոլտնտեսականների հողերը, այս կոլտնտեսականների հողերը, վորոնք չեն վաստակում կուսակցության և չառավարության վորոշմամբ սահմանված աշխորերի մինիմումը և դրա հետևանքով համարվում են կոլտնտեսությունից դուրս մնացածներ և, վերջապես, ողառահող շրջանները վիխաղրվող կոլտնտեսականների տնամերձ հողերը։

Տնամերձ հողերը պետք ե հանրային հողերից ճիշտ կերպով սահմանաղատվեն նշիչ սյունիկներով։ Վորոշման մեջ նաև մատնանշված ե ինչպես կոլտնտեսության հանրային հողերը, այնպես և յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի տնամերձ հողամասերը հողային ժամանակոր մատյանի մեջ դրանցվելու կարգը։ Շրջգործկոմներում պահվելու յեն պետական հողային մատյաններ։

Համերկանումին կենտրոնացների և ԽՍՀՄ ժողովում խորհի սահմանեցին, վոր՝ «բանվորների և ծառայողների այն բնականիքների համար, վորոնք ապրում և դառնվում են կոլտնտեսություններում, տնամերձ հողամասը պահպանվում է սահմանված նորմանների սահմաններում

միայն այն դեպքում, յեթե հիշյալ ընտանիքների աշխատունակ անդամներն աշխատում են կոլտնտեսությունում, կատարելով աշխորերի սահմանված մինի-ժումը;

Այս բոլոր ձեռնարկումները կողմեն բոլշևիկյան կարգ ու կանոն հաստատել կոլտնտեսային հողողտադրծման մեջ:

Կոլտնտեսությունների հետադա ամրապնդման և աշխատանքային կարգապահությունը բարձրացնելու համար մեծ նշանակություն ունի 1939 թվից սկսած յուրաքանչյուր աշխատունակ կոլտնտեսականի համար աշխորերի պարտադիր մինիմում սահմանելը, վոր նա պետք է վաստակի տարվա ընթացքում:

Այդ մինիմումը սահմանված է:

Բամբակացան ըրջանների համար—տարեկան 100 ուժոր.

Մուկվայի, Լենինգրադի, Խվանովի, Յարոսլավլի, Գորկու, Կալինինի, Վոլոգդայի, Տուլայի, Ռյազանի, Սոլենսկի, Արխանգելսկի, Մուրմանսկի, Կիրովի, Պէրմի, Սվերդլովսկի, Չիտայի մարզերում, Խարա-ռովսկի, Պրիմորյեյի յերկրամասում, Կարելական, Կամի, Մարիական և Յակուտական ԱԽՍՀ-ներում, բարձրագույն հացահատիկային և անառնաբուժական ըրջաններում՝ ըստ ԽՍՀՄ Հողժողկոմատի ցուցակի—տարեկան 60 աշխոր.

ԽՍՀՄ մնացած բոլոր ըրջաններում—յուրաքանչյուր աշխատունակ կոլտնտեսականի համար տարվա ընթացքում 80 աշխոր:

Համեկ(ր)կ կենտրոնական կոմիտեն և ԽՍՀ Միություն Ժողովրդական կոմիտարների Խորհուրդը կոլ-

տնակեսություններին հանձնարարեցին (խորհուրդը տը-վեցին) «սահմանել, վոր այն աշխատունակ կոլտնտե-սականներն ու կոլտնտեսությունները, վորոնք տարրիա ընթացքում կվաստակեն վերելում մատնանշված նոր-մաներից պակաս, պետք է համարվեն կոլտնտեսու-թյունից դուրս մնացած և կոլտնտեսականի իրավունք-ները կարցրած»:

Կոլտնտեսականների ճնշող մեծամասնությունը կոլտնտեսությունում աշխատում է ազնվորեն, տար-վա ընթացքում վաստակում է 200-ից մինչեւ 600 աշ-խոր: Այդ կոլտնտեսականները հանդիսանում են կոլ-տնտեսային շարժման հիմնական, վճռական ուժը: Սակայն դեռևս կա աշխատունակ կոլտնտեսականների վորոշ մասս, վորոնք չեն աշխատում կոլտնտեսու-թյունում, կամ թե աշխատում են ձեւի համար, տարվա ընթացքում վաստակելով միայն 20—30 աշխոր, լակ ժամանակի մեծ մասը նվիրվում են իրենց անձնական տնտեսությանը: Քողարկվելով կոլտնտեսականի պատ-վավոր կոչմամբ, ոգովելով բոլոր արտօնություննե-րից, նրանք նստած են կոլտնտեսության վկին, զբաղ-վում են չարչիությամբ ու սպառավորություններից: Հացնում են իրենց անձնական տնտեսությունները:

Այդպիսի կեղծ կոլտնտեսականներն արգելակում են հանրային աշխատանքի արտադրողականության աճումը կոլտնտեսություններում, կազմալուծում են ազնիվ կոլտնտեսականներին, քայլքայում են աշխա-տանքային կարգապահությունը և դրանով իսկ խո-չընդոտ են հանդիսանում կոլտնտեսությունների յե-կամտարերության ու ունեորության հետադա աճմա-նը: Դրանց պատճառով կուտակեսությունում ստեղծ-

59238-60

ՀԱՅՈ-ԱՐՄ ՀՀ

Ա. Կ. Ա. ՄԱՅԻԼՅԱՆ

վում և բանվորական ուժի կարծեցյալ պակաս, ձգձըդ
վում են գյուղատնտեսական աշխատանքները։ Կա-
րելի յէ ուզզակի ասել, վոր յեթե բոլոր աշխատու-
նակ կոլտնտեսականներն աշխատեյին ազնվորեն, ա-
պա բոլոր կոլտնտեսությունները կստանային դգալիո-
րեն ավելի բարձր բերք, իսկ կոլտնտեսականները՝
զգալիորեն ավելի մեծ քանակությամբ մթերքներ ու
դրամ, աշխարհի համար։ Իրականում, ԽՍՀՄ շրջան-
ներում կան բանվորական ձեռքերի հավելուրդներ,
վորոնք կարող են ողտագործիվ արդյունաբերության
մեջ աշխատելու համար և ԽՍՀՄ-ի առատահող
շրջանները վերաբնակության մեկնելու համար, վոր-
ուել իրոք բանվորական ուժի պակաս կա։ Պովոլժի-
յում, Ռմակի, Չելտաբինսկի, Նովոսիրիովսկի, Չիալո-
վի մարզերում, Ալթայի յերկրամասում, Հեռավոր
Արևելքում, Ղաղախստանում կան տասնյակ ու հար-
յուր հաղարավոր հեկտար ամենաարագավանդ հողեր։
Եղի հողերը սպասում են, թե յերբ մարդը կճեռնար-
կի իրենց մշակմանը։ Յեղ այն ժամանակ ել ավելի
կրազմապատճեն մեր հայրենիքի հարստություննե-
րը։ Ավելի շատ կլինեն մթերքները, ավելի շատ կլի-
նի հումքը՝ արդյունաբերության համար, կաճի լայն
սպասման ապրանքների արտադրությունը։

Կոլտնտեսային ամբողջ ստորին մամուլի առջե-
կարեւրագույն քաղաքական ինդիր և ծառացած-բոլ-
չեվիկորեն ապայքարել «կոլտնտեսությունների հանրա-
յին հողերը շուայլումից պահպանելու միջոցառումնե-
րի մասին» Համկ(բ)կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմ-
խորհի վորոշումը Ախովին կենսագործելու համար։

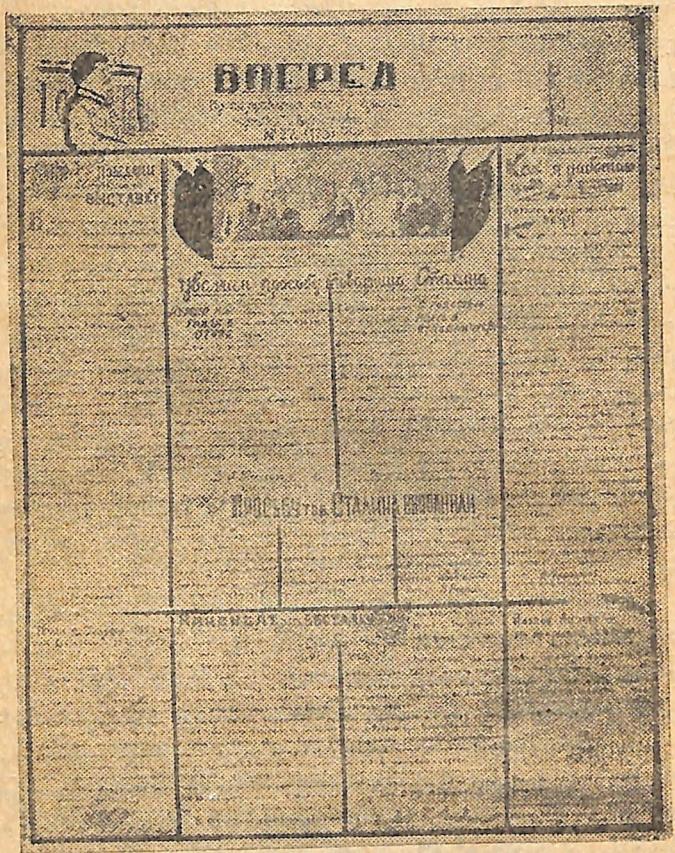
Կոլտնտեսային և բրիգադային պատի թերթերի
խմբադիրներն ու դյուլթղթակիցները, խմբադրական
կոլեգիաների անդամները պետք ե հասկանան, վոր
խոսքը մի կարճատե կամպանիայի՝ մասին չե՛, վորը
կարելի յե մեկ—յերկու ամսից հետո մոռանալ։ Այդ
վորոշումը—կոլտնտեսային կարգերի հետագա ամբա-
պլնդման ու դարձացման ստալինյան ծրագիր ե՝
յերկար ժամանակվա համար։

Կոլտնտեսային և բրիգադային պատի թերթին
սլատվավոր մարտական դեր ե պատկանում՝ որը—
որին կոլտնտեսականներին և կոլտնտեսություններին բա-
ցատրել «կոլտնտեսությունների հանրային հողերը
շուայլումից պահպանելու միջոցառումների մասին»
վորոշման պատմական նշանակությունը։ Ակտիվ կեր-
պով ողնել ազնիվ կոլտնտեսականներին՝ լողերի,
ճրիակերների, կոլտնտեսային կարկանդակով կշանա-
լու սիրահարների դեմ նրանց կողմից մղվող պայքա-
րում։

Կոլտնտեսային սեփականությունը— կոլտնտեսու-
թյունների անձեռնմխելի հանրային հողն արթուն
պահպանել շուայլումից։ Հասնել կոլտնտեսային կյան-
քի ստալինյան կանոնադրության անշեղ պահպանման։

Կոլտնտեսային ստորին մամուլի կարեւրագույն
խնդիրն և բոլոր կոլտնտեսականներին դաստիարակել
գեպի աշխատանքը կոմունիստական վերաբերմունքի
վոգով, գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրու-
թյունը խստորեն պահպանելու վոգով։

Իսկ ի՞նչ պետք ե անեն կոլտնտեսային և բրիգա-
դային պատի թերթերը։ Դիմենք մի շարք թերթերի
փորձին, վորոնք սիստեմատիկ պայքար են մղում կոլ-

Կրտսելիյ պօրտիզան» կոլտանուուրյունում
(Կուրսկի մարզի Շերեկինսկի շրջան) լույս բն
ծայլող «Վավերյագ» պատի թերքի մի համարը:

անուեսային կարդերի, հետապա ամբարձնղման հա-
մար :

Իրրե որինակ վերցնենք կրասնողարի յերկրամա-
սի Տիմաշևսկի շրջանի «Պոլտառտելեց» գյուղատնտե-
սական արտելում լույս տեսնող «Ավանդարդ» բրիգա-
դային պատի թերթի 7-րդ համարը :

«Ավանդարդն» իր եջում լայնորեն ցույց է տալիս
ստալինովականներին, կոլտանեսության առաջավոր
մարդկանց : «Ստախանովուհի կթվորը» վերնագրով
թղթակցության մեջ հաղորդվում ե, վոր կոլտանտե-
սուհի ընկ . Մացկոն «աղնվորեն ու բարեխզճորեն ե
վերաբերվում դեպի իր պարտականությունները :
Նրան ամբացված կովերը դանվում էն լավագույն
վիճակում» : Ընկ . Մացկոն 1938 թվին յուրաքանչ-
յուր կովից ստացել ե միջին հաշվով 3095 լիտր կաթ :

Այդ համարումն ել չենց, թերթը մի թղթակցու-
թյուն է տպագրել առաջավոր բրիգադիր Գրիգորիյ
Տիրոսի մասին, վորը 25 հեկտար տարածության վրա
յուրաքանչյուր հեկտարից ստացել ե միջին հաշվով
20 ցենտներ դարձու բերք :

Թերթը ջերմորեն պատմում է նաև Մարիա Բա-
ռունակայացի առաջավոր ողակի մասին :

Բացց յերբ խոսքը վերաբերվում է աշխատանքա-
յին կարգապահությունը խախտողներին, լողուերին ու
ձրիակարներին, թերթը նրանց վրա հարձակվում է
ամբողջ ուժով : Այն համարում, վորի մասին այստեղ
խռովում ե, տպված ե մի հոդված, հետեւյալ վեր-
նապատճեց՝ «Զթույլատրենք գյուղատնտեսական արտե-
րի կանոնադրության խախտումներ» : Ահա թե ինչ է
դրված այդ հոդվածում :

«Մեր խնդիրն ե՝ ամբազնդել կոլտնտեսությունները և պահպանել սոցիալիստական սեփականությունը։ Սակայն առանձին կոլտնտեսականներ իրենց շահերը բարձր են համարում կոլտնտեսային շահերից։ Որինակ՝ մեր կոլտնտեսությունում կոլտնտեսական իվան իվանովիչը Ռեգովինկոն իր անձնական անտեսության մեջ ունեք յերկու կով։ Դրանով նա բացահայտուրեն խախտում եր գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրությունը։

Կոլտնտեսության վարչության և ստանդացային խորհրդի բազմիցս նախազդուշացումներին նա չարամտուրեն չեր յենթարկվում և չեր հանձնում կովերը։

Չերթական համակալունտեսային ժաղովում քննության առնվեց կոլտնտեսական Ռւղեվենկոյի կողմից կանոնադրությունը խեղաթյուրելու այդ հարցը և վորոշեց նրան վտարել կոլտնտեսության անդամությունից, վորակես կոլտնտեսային կանոնադրությունը չարամտուրեն խախտողի։

Երջործկոմի նախազառությունը հաստատեց ընդհանուր ժողովի վորոշումը։

Նույնպիսի խախտումներ կային նաև տնամերձ հողամասերն ապօրինի կերպով ավելացնելու ասպարիզում, վորոնք ներկայումս կոլտնտեսության վարչության կողմից վերացված են, այսինքն՝ հավելուրդները կտրված և միացած են կոլտնտեսության ընդհանուր Փոնդին։ Որինակ՝ կոլտնտեսուհի Ագաֆյա կոնդրատենդորին համար ամսամեջը 0,75 հեկտար տնամերձ հողամասի փոխարեն ուներ 1,20 հեկտար, կոլտնտեսությունում աշխատում եր վոչ ավելի, քան 20 տոկոսով, իսկ մեացած ժամանակ աշխատությունում եր իր անձնական տնտեսության մեջ։ Մեր խնդիրն ե՝ խստորեն պահպանել գյուղատնտեսական արտելի Ստալինյան կանոնադրությունը և մաղաչափ անդամ չխախտել այն»։

Պատի թերթի խնդիրն ե՝ որը որին մերկացնել և անարդանքի սյունին գամել նրանց, ովքեր քայլքայում են կոլտնտեսային գործը, ուռծացնում են իրենց անձնական տնտեսությունը, իսկ հանրային տնտեսությանը, կոլտնտեսությունում կատարվող աշխատանքին վերաբերվում են արհամարհանքով։

Զելյարինսկի մարզի Վարնենսկի շրջանի «Մայիսի 1» կոլտնտեսության «Վակերյող» պատի թերթը գրում է.

«Գյուղատնտեսական արտելի ստալինյան կանոնադրությունը՝ կոլտնտեսության անխախտ հիմքն ե։ Կանոնադրության խիստ պահպանումը կոլտնտեսային անտեսության ամրապնդումն անհրաժեշտ պայմանն ե։ Մինչեւ վընդման անհրաժեշտ պայմանն ե։ Կոլունկաներ գտնում են, վոր յեթե նրանք «մի քիչ» շեղվեն կանոնադրությունից, այն կատարեն վոչ ստորյոդ կերպով,՝ պատառել վորեւ վատ բան չկա։ Այսպիսի պատառը կանոնադրությունը խորապես սիսալ ե, այն խանդակում և կոլտնտեսականների բարեկեցության հաջող աճմանը»։

անձնական ոգտագործման համար անառօններ են պահում, չխախտել դյուզատնոտեսական արտելի կանոնադրությունը։ Իսկ վարչությունը պետք է զբաղվի կանոնադրությունը ստույգ պահպանելու հարցով։

Այս թղթակցությունը տպագրված է յեղել գեռնախան «Կոլտաստնոսությունների հանրային հողերը շուայլումից պահպանելու միջոցառումների մասին» Համելի (թ)կ կենտրոնի և ԽՍՀՄ ժողկոմիսորհի վորոշման հրապարակումը։ Իսկ այժմ, հենվելով այդ վորոշման վրա, պատի թերթերը պետք է տասնապատկված ուժով պայքարեն մասնավոր-սեփականատիրական տենդենցիների դեմ, մերկացնեն զյուղատնտեսական արտելի կանոնադրությունը խախտողներին։

Այդ աշխատանքը պետք է սերտորեն դուզակցվի այն կոլտաստեսականներին լայնորեն ցուցադրելու հետ, վորոնք ազնվորեն են վերաբերում դեպի հանրային տնտեսությունը։ Ճիշտ է վարվում «Ավանդարդ» պատի թերթը, յերբ նա բոլոր կոլտաստեսականներին կոչ է անում Հավասարվել կիթոր Մացկոյին, բրիդադիր Տիկսային, Մարիա Բասանսկայայի ողակին։ Այդպիսի թղթակցություններն ունեն հետամնաց կուտնահասականների վրա ներգործելու հոկայական ուժ։

Սումսկի մարզի Բելոպոլսկի շրջանի «Զերվոնա Ռեկրանա» կոլտաստեսությունում լույս ե տեսնում «Վակերյող» մարտական թերթը։ Այդ թերթը հանդես յեկավ կոլտաստեսականներ Ռ. Ի. Յակուչկայի և Ռ. Պոդոբրիայի ֆնադատությամբ, վորոնք կոլտաստեսությունում դուրս չելին գալիս աշխատանքի։ Անշակ կարճ ժամանակ, և թերթը հաղորդում է, վորայդ կոլտաստեսականներն ուղղվել են, վոր նրանք

Կոլտաստության ընկեր Գորբասմեկոն—
յեր հարկավոր և աշխատի կոլտըն-
տեսությունում.

Նույն Գորբատենեկոն— յեր
կարելի յե շուկա գնալ:

Կարդատուրա «Կրասնի մայակ» ար-
տելի (Ստալինոյի մարզ, Սլավյանոկի
շրջան) «Դոլոս կուխողնիկա» պատի
թերթից։

«Ահա՝ թե ինչու կոլտնտեսականները պա-
հանջում են ընկերներ Մ. Ֆ. Արխատովից, Ա.
Յա. Ռտովինից, Տ. Պ. Մեղվեդեվից, Ա. Ա.
Բաբանովից, Ա. Ի. Կրիլովից Մ. Ս. Լեբեգե-
վից, Մ. Դ. Զորկովից և մյուսներից, վորոնք

զարնանացանի որերին հիանալի աշխատանք կատարեցին:

Սումսկի մարզի Շատիկինսկի շրջանի Պետրովսկու անվան գյուղատնտեսական արտելի արդին — կոլտնտեսականների պարծանքը, կոլտնտեսային յեկմուտի կարեռագույն աղբյուրներից մեկն ե: Իսկ այսկեպան ի. Կ. Լիտվիննենկոն իր գործին վերաբերվեմ եր անփույթ կերպով— հաճախ այդին եյին մտնում խողերը, խնձորենիների վրա յերեվաց թրթուու:

«Կոլոս» պատի թերթում այդ մասին տպադրվեց մի թղթակցություն և նկար— այդեպանը խողերով շրջապատված: Այնուհետև լույս տեսավ մի կարիկատուրա— Լիտվիննենկոն խուճապահար վարչում և թրթուուից: Պատի թերթի քննադատությունն ազդեց: Շուտով «Կոլոս»-ը հաղորդեց ընթերցողներին, վոր այդեպան իլյա Կիրիլովիչ Լիտվիննենկոն «Հիանալի վերաբերմունք ունի դեպի իր պարտականությունները: Կոլտնտեսային յերիտասարդ այդուն նայելը հածույք և պատճառում: Մառերը մաքրված են չոր ձյուղերից ու թրթուուներից, ծառերի բները խնամքով սպիտակցված են կրով»....:

Ահա! պատի թերթի ներդործման ուժը: Այն ողնում և կոլտնտեսականների գիտակցության միջից վերացնել մասնավոր սեփականատիրական տնտեսության մնացուկները, նրանց սովորեցնել նոր, սոցիալիստական վերաբերմունք դեպի աշխատանքը, դեպի համբարձությունը:

Աշխատանքային կարգապահությունը խախտողների, ձրիակերների ու սպեկուլյանտական տարրերի գեմ մզվող պայքարում պատի թերթի խմբադրական

կոլեկիան պետք է ոգտագործի նյութերի նաև այնպիսի ձևերը, ինչպիսիք են բանաստեղծությունը, ասացվածքները, քառյակները, սուր կարիկատուրաները:

«Կոմսոմոլեց» պատի թերթում (Լենինգրադի մարզի Ստարոուսկի շրջանի «Կոմսոմոլեց» գյուղատնտեսական արտել) տպագրված եր մի ծիծառելի կարիկատուրա. «յերկար ոուրիխն» ինչքան վոր ուժունի թոշում ե, իսկ նրա հետեւից վազում և մի մարդ՝ զուրս պրծած աչքերով ու զզզզված մազերով: Հեռվում զլուխը կախ կանգնած և տականին լծված մի ձի:

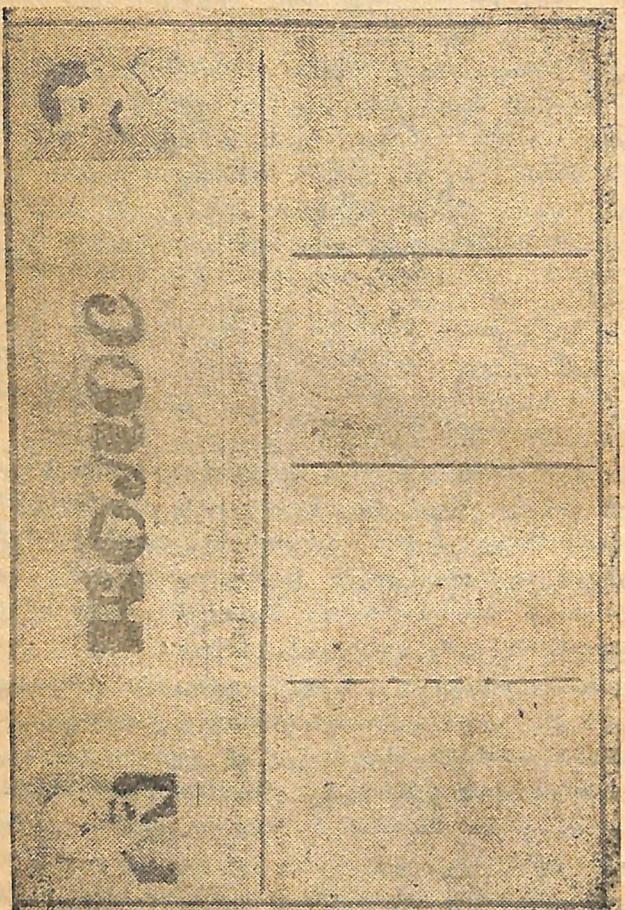
Թերթը ցույց է տալիս կոլտնտեսական Ա. Շտեյմիլերին, վորս գալնանացանի յեռուն շրջանում թողել եր կոլտնտեսության աշխատանքը և ընկել անձնական վաստակի հետեւից:

Շատ պատի թերթեր կազմակերպում են կարմիր տախտակներ, վորի վրա զրում ևն առաջավորների աղքանունները, և սև տախտակներ՝ լողբերի, ձրիակերների, աշխատանքային կարգապահությունը քայլացողների աղղանուններով: Այդպիսի տախտակների ներգործման ուժը չափազանց մեծ է:

Պատի թերթերն այժմ պետք է բացատրեն անփույթ, արտելային աշխատանքից խուսափող կոլտնտեսականներին, վոր նա ով չի վաստակի աշխորերի սահմանված մինիմումը, կհամարվի կոլտնտեսությունից զուրս մնացած և կկորցնի կոլտնտեսականի բրավունքները:

Կրասնոդարի յերկրամասի կաղանովիչչի շրջանի Ստալինի անվան կոլտնտեսությունում լույս և տես-

Թմտրովլսկու անվան կըլոնտենտոքյունում
Սումսկի մարզ, Նասովսկի շրջան) լույս
ընթացիով «Կոլոռ» պատի բերքի համարը:

Նոում «Խոկրա» պատի թերթը: Այդ թերթը մեծ կըր-
քոտությամբ ու ուժով հարձակվում է լողիքի, ձրիա-
կերների, կոլտնտեսության հաշվին, պետության հաշ-
վին վաստակելու սիրահարների վրա: Ահա «Խոկրա»-ի
1939 թվի ապրիլի 23-ի համարը: Այդտեղ տպագրված
են պարզ, բայց համոզիչ թղթակցություններ կոլ-
տնտեսային կյանքի մասին, վորոնք չեն կարող չհո-
գել ընթերցողին: Մանոթանանք նրանց բովանդակու-
թյան հետ.

Առաջնորդողը: «Որը-որին ամբակնդենք կու-
տնտեսային ողակը»:

Խմբագրական կոլեգիան հենվելով Համկ(բ)կ
18-րդ համագումարում ընկ. Անդընեի տրտասանած
ճառի վրա, վորի մեջ նա բացահայտեց և վառ կեր-
պով ցույց տվեց այն հսկայական ոեղերվները, վո-
րոնք թագնված են սոցիալիստական գյուղատնտեսու-
թյան մեջ, գրում ե.

«Այդ բանն ակնառու կերպով կարելի յե
տեսնել մեր յերկրամասի կոլտնտեսականների
աշխատանքի փորձով: Ահա, որինակ, Ա. Կո-
վալենկոյի ողակը նովութիւնարովսկի շրջանի
կրուպսկայայի անվան կոլտնտեսությունից:
Անցյալ տարի այդ ողակն ստացավ հեկտա-
րից 18,1 ցենտներ տղկանեփ, այն ժամանակ,
յերբ այդ կուլտուրայի միջին բերքատվությու-
նը յերկրմասում զգալիորեն ցածր ե:

Ողակավարուհի Ա. Դաշիկինան՝ Շտեյն-
գարդտովսկի շրջանից, յուրաքանչյուր հեկտա-
րից ստացել ե 27 ցենտներ ցորեն»....

Իսկ հետեւությունը հետեւյալն ե— պետք և աշ-

խատել Ե'լ ավելի լավ, հավասարվել առաջավորներին :
Դրանց մասին և խոսում «Մեր ստախանովականները»
վերնադրով թղթակցությունը .

«Մեր կոլտանտեսության լավագույն ժարդիկ
նրանք են, ովքեր աշխատանքը կատարում են
բարձրորակ և բարեխզծորեն : Մենք հպարտա-
նում ենք այդ մարդկանցով և նրանց համարում
ենք մեր վոսկե Փոնդը : Դրանք են— առաջին
բրիգադի ողակավար Վ. Զոլտարը և ողակի
անդամներ՝ ընկերներ Զիման, Ա. Պէչենկովան .
Յերրորդ բրիգադի ողակավար Պոպովը և ողա-
կի անդամներ՝ ընկերներ Պ. Նովոնեցկին,
Պրիխոդկո Յեկտոկիան» . . .

Թերթը հիշատակում է կոլտնտեսության ևս 12
առաջավորների ազգանունները : Դրա կողքին տպված
է մի թղթակցություն բանջարանոցային բրիգադի
ստախանովականների մասին, վորոնք լավ են աճեցրել
վաղահաս կաղամբի սածիները, աղնվորեն են վերտ-
րերում դեպի կոլտնտեսային դրծը :

Իսկ թերթի ներքեւում ահա թղթակցություններ
են տպակրված անփուլթ կոլտնտեսականների մասին
և կարիկատուրաներ՝ նրանց վերաբերյալ : Այդ թղթ-
ակցություններից մեկի վերնազիքը կարճ է, բայց
արտահայտիչ «Լոդրը» : Այդ թղթակցության մեջ
կարդում ենք .

«Յելենա Զայացը մինչև այժմ չունի վոչ մի աշ-
խոր, բայց դրա վոխարեն վոչ մի անդամ բաց չի
թողել կոսպերատիվը, յերբ այսուղ ապրանք են բե-
րում» :

Թղթակցության կողքին փակցված է մի նկար—

Յելենան սրբնիթաց վաղում և դեպի կոռպերատիվի
խանութը և բղավում՝ «Յես առաջինն եմ» :

Մյուս թղթակցության վերնազիքը ե՝ «Սիմու-
յանտը» :

«Բրիգադիրի կինը «որինակ» և ցույց տալիս
կոլտնտեսականներին : Ամբողջ որերով տանիք
քնում է, իսկ սենյակի գուռը դրսից կողակեռով
փակել է» :

Այդտեղ ել հենց փակցված է նկար՝ սենյակի
ըուսամբուտից մի կին գլուխը գուրս և հանել և խո-
սում և չան հետ : Սենյակի զանը կախված է մի հոս-
կայական կողմեքք : Նկարի տակ կա հետեյալ մա-
կագրությունը .

«Ակուլինա Կոլոմիեց — Այ չու՞ն, յեթե
վորեե մեկը կլա աշխատանքի կանչելու, առա
վոր յես տանը չեմ» :

Այդտեղ ել հենց տպակրված է մի կարիկատուրա
Յեկղոկիա կոլոմիեցի վերաբերյալ : Մեկ ձեռքը
կրծքին սեղմած, իսկ մյուսը վատքին, նա խնդրում է
բժիշկին, թե «—Բժիշկ, տեղեկանք գրեցեք, վոր ի՞մ
այստեղ ցավում ե, իսկ այստեղո՞ւ ծակում» :

Ահա նկարված է մի մարդ, բանջարանցում վոր-
փըրելիս : Մակագրությունն ասում է .

«Կան այնպիսի կոլտնտեսականներ, վորոնք
ձգտում են կոլտնտեսությունում անել ավելի
քիչ զործ, իսկ իրենց տանը՝ ավելի շատ : Այդ
բանը չատ լավ ե ըմբռնել ն . Պոպովը, վորը
կոլտնտեսությունում աշխատանքի չի դախու,
այլ թոխին ձեռքին փորփրում է իր բանջարա-
նոցում» :

Աշխատանքային կարգապահությունը խսիստողների այդ պատկերաշարքը ավարտվում է՝ մի կարիկատուրայով, վորի վերնադիրն ե՝ «Ձեռքի ճարպկություն և վոչ մի հափչտակում»։ Այդ կարիկատուրան ցույց ե տալիս մեկ կնոջ, վորի հազուստի տակեց զանազան կողմերում յերեկում են կաղամբի սածիներ։ Մակագրությունը բացատրում է.

«Յեվդոկիա Դյոզդովյան՝ Յես վոչ մի սածիլ չեմ տեսել։

Յե. Դրոզդովյան առաջին անդամն եր յեկել աշխատանքի և առաջին անդամն ել կարողացավ գողանալ 106 սածիլ»։

Այս թղթակցությունները և նկարների մակագրությունները գերծ չեն վոճական անհարթություններից։ Դրանից մի քանիսն առաջին հայացքից հնչում են նախիլ կերպով։ Բայց անտարակուսելի յե մեկ բան՝ և՛ նկարները, և՛ թղթակցություններն ունեն ներդորժման մեծ ուժ։ Դրանք խիստ կերպով քննադատում են այն մարդկանց, վորոնք չեն աշխատում կոլտնտեսությունում, վորոնք բոլոր ուժերը նվիրում են իրենց անձնական տնտեսությանը, չհասկանալով, վոր միայն հանրային, արտելային տնտեսությունն ե կոլտնտեսականների համար ապահովում հրձվալից, ունենո՞յ կյանք։

Աչքի անցկացնենք «Իոկրա» պատի թերթի ևս մեկ Համար-մայիսի 14-ի համարը։ Խմբագրական կոլեգիան այստեղ ևս ցույց ե տալիս աղնիվ կոլտնտեսականներին, սոցիալիստական աշխատանքի ստախանութականներին, տպագրում ե կոլտնտեսության առաջավորների և համամեյութենական գյուղատնտեսական

ցուցահանդեսի թեկնածուների ցուցակը, թղթակցություններ՝ քաղհանի ասպարիզում ստախանովականների աշխատանքի մասին։

ՎԱՏ ՍՈՎՐՈՒԹՅՈՒՆ

Զիադան Պրույրյանովն աշխատանքից տուն գնալիս իք ենու տանօւմ և կոլտնտեսային խռովություն մի խուրձ։

Կարիկատուրա «Վելնի պուտ» կոլտնտեսության (Վորոնեժի մարզ, Բուրիսոկնը բնիցան) «Զառւրածայ» պատի թերթից։

Այս համարում կան նոր նկարներ՝ կարիկատուրաներ, կարճ, բայց իմաստալից մակագրություններ։

բոլ։ Մի հոկայական կրիս (կուլտուրական բույսերի վիճակառում) գիմում և կոլտնտեսական Նաղարին։ Վերջինս սարսափահար և յեղել։ Մաղերը բիզ-բիզ են կանգնել, նույնիսկ զվարիլ թռել և ողի մեջ։

«Կրիս։ — Այդ ինչ բան են, թմ սիրելի Նաղար, գու ինձ մոռացել ես և ինձ մոտ չես գալիս, քնում ես։ Զե՞, վոր այդպիսով յես կարոյ եմ կոլտնտեսականների աշխորերն ել ծծել։»

Այսպես և թերթը ցույց տալիս այն վիճակը, վոր բողբերը հասցնում են ապհիվ կոլտնտեսականներին։ Բնդերցողն արդեն ինքը հետեւություն և անում— դեպի իր պարտականությունները կոլտնտեսական Նաղարի անբարեխիղ վերաբերմունքի հետևանքով, կոլտնտեսությունը չի կարողանում հաջողությամբ պայքարել զյուդատնտեսական վնասառուների դեմ։ Նըրանք սպառնում են ցանքերին և կարող են իիստ կերպով պահստեցնել կոլտնտեսային աշխարհի քաշը։

Ահա մեկ ուրիշ կարիկատուրա— յերկու մարդ կանգնած են, ձեռքերը կողքերին լինթած։ Նրանց կողքին մի ահազին խոզ փորում և նոր տնկված ծառի արմատը։ Եերքեռմ տպված է հետեւալ թղթակցությունը։

«Կառավարությունն աշխատում է, վորպես զի յուրաքանչյուր կոլտնտեսություն այզի ունենա, վորպեսզի յուրաքանչյուր կոլտնտեսություն հարուստ լինի։ Բայց մի քանի կոլտնտեսականներ այլ բանը չեն հասկանում։

Ֆյուր Սպիվակը և Զոլոտարը խողարար են վերաբերվում դեպի մեր նորատունկ կոլտնտեսային այզին։ Իրենց խողերը քշում են

այստեղ։ Խողերը քանդում են մատղաշ ծառերի արմատները և այդպիսով փչացնում են այդին։

«Իմկրա»—ի խմբագրական կոլեգիան և գյուղթը՝ թակիցները կանգնած են ճիշտ ուղու վրա։ Նրանք, ի հարկե, պետք ե սովորեն, բարձրացնեն իրենց գրագիտությունը։ Բայց այժմ ել նրանք ոդասկար մեծ դործ են կատարում, տպագիր խոսքի ուժով ոգնելով կոլտնտեսային կարգերի ամբաղնդմանը։

Առանձին աղնիվ կոլտնտեսականներ միշտ չեն, վոր հասկանում են, թե նրանց և ամբողջ կոլտնտեսությանն ինչպիսի հսկայական վնաս են բերում լոդրերը, սպեկուլյանտական տարրերը։ Լավ կլիներ, յեթե իմբագրական կոլեգիաները և գյուղթը՝ թակիցները հաշվեյին, թե կոլտնտեսությանն ինչպիսի նյութական մնաս են հասցնում այն մարդիկ, վորոնք խորսափում են աշխատանքից։

Ոմսկի մարզի Արմիգոնսկի շրջանի «Կրասնայա գլեգդա» գյուղատնտեսական արտելում 1938 թվին 78 հեկտար ցորեն և 12 հեկտար վարսակ մնացին առանց հալաքելու այն պատճառով, վոր կոլտնտեսականների մի մասն աշխատանքի դուրս չեր գալիս։

Հաշված է, վոր յեթե բոլոր կոլտնտեսականներն աշխատեն աղնվորեն և կորուստներ թույլ չտան, պատաշուրի արթեքը կավելանա 4—6 կիլոգրամով։ Այն ժամանակ կոլտնտեսուհի Տատյանա Իվանովնա Բուտակովան, վորն անցյալ տարի վաստակել եր 794 աշխոր, կստանար լրացնցիչ կերպով 285 փութ հացատիկ, կոլտնտեսական կ. ի. Սնիգարը լրացնցիչ կերպով կստանա 183 փութ հացատիկ և այն։ Բելգորոդյան շրջանային թերթը (Կուրսկի մարզ)

Հազորդում ե , վոր անցյալ տարի «Եռվի պուտ» գյուղատնտեսական արտելում լողբերի պատճառով դաշտումն և մնացել 300 հեկտարից ստացված դարմանը , իսկ անստունները մնացել են առանց կերի :

Ցենելով այս փաստից , պետք ե յենթադրել , վոր «Եռվի պուտ» կոլտնտեսությունում ցանքը և բերքահավաքը կարելի յեր կատարել ավելի արագ , յեթե բոլոր կոլտնտեսականներն աշխատելին ավնյուրն : Ահա , լավ կլիներ , որինակ հաշվել , թե կոլտնտեսությունը վորքան բարիք ե կորցրել ցանքը և բերքահավաքն ուշացնելու հետևանքով : Այն ժամանակ պարզ կլինի , թե այդ պատճառով վորքան և նվազել աշխորի արժեքը : Այդպիսի թղթակցությունը պատի թերթում մեծ տպավորություն կդորձի բոլոր կոլտնտեսականների վրա :

Կոնկրետ փաստերով , որինակներով պետք ե կուտնականներին ցույց տալ , վոր նրանց բարեկեցությունը հիմնված ե կոլտնտեսությունում ավնիվ աշխատանք կատարելու վրա : «Զա ուրոժայ» պատի թերթը (Վորոնեժի մարզի Բորիսովելեսկի շրջանի 18-րդ կուս համառումարի անվան՝ կոլտնտեսությունի) խատմում ե , վոր Ա . Տ . Պրոդորովի ընտանիքը , վորն աղնվորեն աշխատում է կոլտնտեսությունում , իր վաստակած աշխորերի դիմաց ստացել է 84 յենտներ հացահատիկ և 2229 ռուբլի դրամ : Նման փաստերը կոլտնտեսականներին պայքարի յեն կոչում հանուն ստալինյան բարձր բերքի :

Քննադատության կրակը խմբկուները և գյուղ-թղթակիցները պետք ե ուղղեն այն կոլտնտեսականների գեմ , վորոնք տնամերձ հողամասերը իշապա-

լով են տալիս , կամ հանձնում են այլ անձանց : Պետք ե ձգտել , վորպեսզի այդպիսի կոլտնտեսականները , Համկ(բ)կ կենտրոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմիորհի վորոշման համաձայն , վտարվեն կոլտնտեսությունից և զրկվեն տնամերձ հողամասերից : Պետք ե վորպես ուրենքը խախտողների մերկացնել կոլտնտեսությունների այն ղեկավարներին , վորոնք թույլ են տալիս , վոր կոլտնտեսային դաշտերում ու մարդագետիներում , ինչպես նաև անտառներում յեղած խոտհարքները հանձնվեն կոլտնտեսականներին և կոլտնտեսության մեջ չգտնվող անձնանց վորպես անձնավան խոտհարքները : Պետք ե ձգտել կոլտնտեսությունից վտարելու այդպիսի վայր ղեկավարներին և դատի տալու նրանց :

Պատի թերթերը և գյուղթղթակիցները պետք ե հասարակական անդուրը հոկողության տակ առնեն կուսակցության և կառավարության վորոշման կատարումը , մատենանշված ժամկետներում : Որինակ , կոլտնտեսականների անձնական ողտագործման տակ դանվող բոլոր տնամերձ հողերի չափումը , այդ թվում էուտնականների այն հողերի , վորոնք դանվում են տնամերձ տնտեսությունից դուրս՝ կոլտնտեսությունների հանրային դաշտերում , նաև կոլտնտեսականների խուռորային հողամասերի չափումը , վորոնք դաշնը վում են տնամերձ տնտեսությունից դուրս , պետք ե կատարել մինչև ողոստոսի 15-ը : Պատի թերթը համարից համար պետք ե լուսաբանի , թե ինչպես ե ընթանում այդ աշխատանքը : Նպատակահարմար ե կազմակերպել գյուղթղթակիցների ույյուն , սոսուղելու համար , թե ճի՞շտ ե արդյոք կատարվում չափումը , չկա՞ն արդյոք կուսակցության ու կառավարության

Ավորոշման կողքով մի կերպ անցնելու փորձեր:

Նույնիսկ վորոշումը հրապարակվելուց հետո յել առանձին ղեկավարներ տեղերում շարունակում են կոպիտ կերպով խախտել գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրությունը, հովանավորել զանազան սպեկուլ-յատիվ մեքենայությունները: «Ժղանովեց» (Ստալին-դրագի մարդ, ժողանովի շրջան) շրջանային թերթը հաղորդում է, վոր «Իդեյա կոմունիզմ» կոլտնտե-ռության նախադահ Պ. Ի. Վերշինինը հունիսի 5-ին ցանքաշրջանառության հանրային հողերից մի քանի կոլտնտեսականների հողամասեր եւ տվել բանջարանոցի համար:

Նշանակում ե, պետք ե արթուն լինել, պետք ե դպաստ լինել, վորպեսզի ժամանակին հայտնարերել ու արժատից կտրել հանրային- կոլտնտեսային հողը համաշակողների հանցավոր դործողությունները: Պետք ե անողոքաբար մերկացնել և պատասխանառ-վության յենթարկել բոլոր նրանց, ովքեր կփորձեն առբօսածի յենթարկել Համկ(ր)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմիսորչի վորոշումը, բոլոր նրանց, ովքեր այս-պես թե այնպես այսուհետեւ ել կհամարձակվեն խախ-տել այն:

Համկ(ր)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմիսորչի վո-րոշմամբ, ինչպես մենք ասացինք վերեվում, յուրա-քանչյուր աշխատունակ կոլտնտեսականի համար սահ-մանված ե աշխորերի պարտադիր մինիմում: Վորոշ-ման մեջ հանձնարարվում ե (խորհուրդ ե տրվում) կոլտնտեսություններին՝ սահմանել այնպիսի կարգ, վորով կոլտնտեսության այն աշխատունակ անդամը, վորը տարվա ընթացքում չի վաստակի աշխորերի

պարտադիր մինիմումը, պետք ե համարվի կոլտնտե-ռությունից գուրս մնացած և կոլտնտեսականի իրա-վունքները կորցրած:

Սխալ կիբիներ ձեռքերը ծալել նստել ու սպասել տարվա վերջին և ապա հաշվել, թե ով ինչքան ե վաս-տակել ու նրանց, ովքեր չեն վաստակել աշխորերի մի-նիմումը, վտարել կոլտնտեսությունից: Խնդիրն այն չէ, վոր ավելի շատ մարդիկ վտարենք կոլտնտեսու-թյունից, այլ այն ե, վոր հասնենք կոլտնտեսային տարտադրության մեջ բոլոր կոլտնտեսականների ակ-տիվ մասնակցության: Յեկ այստեղ կոլտնտեսային պատի թերթերի առջև բացվում ե գործունեյության լայն ասպարեզ: Նրանք պետք ե որը որին բացարձին կառավարության վորոշումը, հաս-նեն այն բանին, վոր կոլտնտեսությունում մինի վոչ մի լոգը ու ծույլ, վոր բոլոր կոլտնտեսականներն աշխատեն աղնկորեն, պահպանեն և բազմապատկեն հանրային սոցիալիստական սեփականությունը: Յեթե կոլտնտեսականը դուրս չի գալիս աշխատանքի, պետք է պարզել պատճառները, ամոթանք տալ, քննադատել նրան պատի թերթում, ապացուցել, վոր նա հակա-կոլտնտեսային դործ ե կատարում: Նախագուշացնել վոր յեթե նա չուղղվի, ապա կվտարվի կոլտնտեսու-թյունից: Զգտել, վորպեսզի վարչությունը նրա նը-թյունից: Զգտել, վորպեսզի վարչությունը նախատես-կատարամբ ձեռք առնի կանոնադրությամբ նախատես-կատարամբ ներդորձման միջոցները: Սև տախտակը, կարի-ված ներդորձման այս բոլոր ձեռքեր պետք ե գործի դնել, հետ-դրծման այս բոլոր ձեռքեր պետք ե գործի դնել, հետ-մնացողներին առաջ մղելու համար:

«Գոլոս պուտիլովցա» թերթը (Որյովի մարզի Լե-

Վենսկի արջանի «Կրասնի պուտիլովեց» կոլտնտեսություն) ակտիվ պայքար է սկսել Համեկ(բ)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմի հորհուրհի վորոշումն իրականացնելու համար։ Հունիսի 10-ին այդ թերթը լույս եր ընծայել

ԱՆՀՈԳ ԶԻՍ.ՊԱՀԸ

Ֆիսափահ Պամոզովի անփուրուրան հետեվամբով առաջին քիմքատում սատկեց մի բուռակ։

Կարիկատուրա «Վերնի պուտօ կոլտնտեսության» (Վորոնեժի մարզ, Բորիսովկի բանկի շրջան) «Զառուրոժայ» պատի թերթից։

Հատուկ համար, նվիրված «Կոլտնտեսությունների հանրային հողերը չույլուամից պահպանելու միջոցառումների մասին» կուսակցության և կառավարության վորոշմանը։

«Կոլտնտեսային կարգերի պահպանության դիրքում» վերնադրով առաջնորդողի մեջ թերթը գրում է՝

«Կոլտնտեսային կարգերի ուժի ու ամրության հիմնական աղբյուրն է հանդիսանուած կոլտնտեսության հանրային հողը։ Կոլտնտեսականի ունենոր կյանքը կախված է ամենից առաջան բանից, թե նա վորքան հմտորեն և ճիշտ ե ոգտագործում այն հարստությունը, վոր նրա ձեռքն է տվել խորհրդային պետությունը։

Յեվ այնուհետեւ։

«Մեր կոլտնտեսությունում ստեղծված ե բանվորական ուժի արհեստական պակասը։ Արհեստական՝ այն պատճառով, վորովհետև երականում կոլտնտեսությունում կան ավելորդ բանվորական ձեռքեր։ Բանվորական ուժ կա պվելի, քան անհրաժեշտ է, բայց վորոշ կոլտնտեսականներ զբաղված են իրենց տնամերձ հողամասերում և կոլտնտեսային դաշտում կատարվող աշխատանքը համարում են յերկրողական դործ։ Այդպիսի կեղծ կոլտնտեսականները հաղիկւ հազ վաստակուած են 20-30 աշխոր։ Զի կարելի կոլտնտեսությունում հանդուրժել այդպիսի ձրիակերների, վորոնք ողտվում են կոլտնտեսականներին հասնող բոլոր արտոնություններից, իսկ գործնականում խուսափում են կոլտնտեսային աշխատանքից։ Այդ ձրիակեր-

ներն որինական դժուռհայտում են առաջացնում աղնիվ կոլտնտեսականների մասսայի մեջ։ Ահա նրանք՝ Պ. Դ. Պոտապովան, Պ. Ֆ. Պոտապովան, Մ. Տ. Պոտապովան»։

Նույն այդ համարում տպագրված ե՝ «Փուչ կու-
տանեսականները» վերնագրով մի թղթակցություն,
վորի մէջ քննադատվում են լողերն ու ձրիակերները:
Իսկ ներքեռմ տպված ե մի կարիկատուրա, հետևյալ
բովանդակությամբ— յերկու կին կանգնած են, աշ-
խատանքային զբառույկները ձեռքերին բռնած: Մեկի
աշխատանքային զբառույկում զերոներ են նկարված,
իսկ մյուսի զբառույկում— յուրաքանչյուր ամսին տաս-
յակ աշխարեք: Առաջինն ասում է,

«*ե՛չ, քույրեկ—մինչև մինվառումը մնացել է միայն 79 աշխոր (Որյուի մարզի համար մինվառումը սահմանված է 80 աշխոր), իսկ յետ աշխատանքը դեռ չեմ ել սկսել»:*

№ 4 բրիգադը (բրիգադիրն ե ընկ. Մ. Սկրյարէնը) մեծ հաջողություններ ե ձեռք բերել, ցանքը կատարել ե լավ և կարճ ժամկետում: Ընկ. Սկրյարէնը պատի թերթում դրում ե.

«Այժմ սկսել ենք կորեկի, սիլոսային և
բանջարանոցային կուլտուրաների քաղանը:
Իմ բրիգադառամ յես կոլտնտեսականների մեջ
բացառական աշխատանք եմ կատարում Հայք
կ(ր)կ Կենտկոմի մայիսյան պլենումի վորո-
շումների մասին: Աշխատանքի դուրս դալը
բրիգադառում բարելավում է»:

Պատի թերթերը և զյուղթղթակիցները պետք ե
կուտնասականներին բացատրեն, վոր հարկամոր ե

⁴² արթիկատուրա «Քրամնի՝ Պուտիլովից»
կուտանտեսության (Լիվնանի շրջան,
Ռոյլի մարզ) «Քոլոս պուտիլովցա» պատի
թիրթից.

ձգտել վոչ միայն վաստակելու աշխորերի սահմանված մինիմումը, այլ հավասարվելու այն առաջավորներին վորոնք վաստակում են 200-ից մինչև 600 և ավելի աշխոր:

Համկ(բ)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմիորհի վորոշումից հետո առանձին կոլտնտեսություններ վորոշել են սահմանել աշխորերի իրենց տեղական պարտադիր բարձրացված մինիմումները։ Այդ սխալ բան է։ Այլպիսի ինքնահնարանքը միայն վնասում և դործին։ Յուրաքանչյուր խմբկոլ, յուրաքանչյուր դյուդթղթակից պետք և ակտիվ կերպով ողնի կուսակցական կազմակերպություններին՝ յերեվան բերելու Համկ(բ)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմիորհի վորոշման բոլոր, ամենափոքր խեղաթյուրումները։ Յուրաքանչյուր կոլտնտեսության, յուրաքանչյուր պատի թերթի և դյուդթղթակիցների մարտական խնդիրն ե՝ ուղաքարել չանուն աշխատանքային բարձր կարդապահության, հանուն բանկորական ուժի լրիվ ուստագործման և աշխատանքի բարձր արտադրողականության։ Պատի թերթերի պատվի դործն ե՝ դառնալ ցանքերի լավագույն խնամման համար, բերքը լավագույն ձեռվ հավաքելու և կոլտնտեսային այլ աշխատանքները լավագույն ձեռվ կատարելու կոլտնտեսականների միջև։ սոցիալիստական մրցության նախաձեռնողը։

Ի պատասխան Համկ(բ)կ կենտկոմի և ԽՍՀՄ ժողկոմիորհի վորոշմանը, կոլտնտեսություններում խիստ կերպով բարելավվել ե կոլտնտեսականների աշխատանքի դուրս գալը։ Այդ կապակցությամբ պարզում ե, վոր կոլտնտեսություններում կան վոչ քիչ թվով ազատ ձեռքեր։

Մեր յերկրի շրջանների մեծամասնության պատիքերթերը պետք ե աշխատանք ծավալեն արդյունաբերությանը բանվորական ուժ տալու գործի կազմաման ուղղությամբ և ԽՍՀՄ-ի առատահող շրջանները վերաբնակության փոխադրվելու համար (Պովոլժյե, Ռմուկի, Չելյաբինսկի, Նովոսիբիրսկի և Զկալովի մարզեր, Ալթայի յերկրամաս, Հեռավոր Արևելք, Ղափաստան)։

«Գոլոս Պուտիլովցա» պատի թերթում տպագրված ե կոլտնտեսականներ Ալեկսանդր և Տատյանա Յախունովների մի հետաքրքիր նամակը։ Նրանք գըրում են.

«Կոլտնտեսային կարգերն ե'լ ավելի ամրապնդելու և կոլտնտեսային դյուդացիության ուներության հետաղա աճման շահերից յենելել, Համկ(բ)կ կենտկոմը և ԽՍՀՄ ժողկոմիորհը հիանալի վորոշում ընդունեցին։ Կոլտնտեսությունների հանրային հողերը չուղարկում պահպաների մասին։

Այդ վորոշումն ընդհանուր հավանությամբ դիմավորվեց բոլոր ազնիվ կոլտնտեսականների կողմից։ Մենք, «Կրասնիյ պուտիլովց» դյուդատնտեսական արտելի կոլտնտեսականներս՝ Ալեկսանդր Յեֆիմովիչ Յախունովը և Տատյանա իդնատելա Յախունովան համապատասխան կուսակցության 18-րդ համադրումարի վորոշմանը, վորոչեցինք մեր ընտանիքներով փոխադրվել աշխատելու Հեռավոր Արևելքում։ Մենք հպարտ ենք այն բանի դիտակցումով, վոր մեզ պատիվ վիճակից առաջինն արձա-

գանքելու կուսակցության 18-րդ համագումարի
փորոշմանը՝ Հեռավոր Արևելքի բնակչության
մասին:

Մենք տեղափոխվում ենք վոչ թե վատ
կյանքից դրդված և վոչ թե մի կտոր հող ու
մի պատառ հաց վնասրելու համար, ինչպես այդ
ստիպված եյին անել ցարական Ռուսաստանի
գյուղացիները: Վո՞չ, մենք մեր կոլտնտեսու-
թյունում ազդում եյինք լավ, ունեոր:

Մեր վերաբնակությունն ունի այլ մոտիվ-
ներ, կապված է այլ ցանկությունների հետ:
Մենք արդեն վաղուց յերազում եյինք Հեռավոր
Արևելքի մասին: Ինչպի՞սի հարուստ, հիանալի
յերկրամաս է այդ: Յարիզմի որոք լինելով
տաժանակրության ու աքսորի յերկիր, նզովքի
ու սարսափների յերկիր, Հեռավոր Արևելքն
այժմ, ինչպես և մեր ամբողջ անձայրածիր
չայրենիքը, դարձել է հրճվանքի ու յերջանկու-
թյան յերկիր: Իսկ ինչպի՞սի հարստություն-
ներ, ինչպի՞սի մեծագույն, դեռևս չորտավործ-
ված հնարավորություններ են պարունակում
Հեռավոր Արևելքը, վորտեղ մենք այսոր մեկ-
նում ենք աշխատելու:

Կոչ ենք անում կոլտնտեսականներին՝ հե-
տեւել մեր որինակին— դնալ ապրելու և աշխա-
տելու Հեռավոր Արևելքում»:

Կապ հաստատելով առատահող շրջանները մեկնած
վերաբնակիչների հետ, պատի թերթը կարող է հետա-
քըրքիր նամակներ տպադրել այն մասին, թե ինչպես
լավ են տեղավորվել այստեղ վերաբնակիչները, ար-

դավանդ հողերի և առատ բերքի մասին: Այդ նամակը
ները, մյուս կոլտնտեսականներին այնտեղ վերաբնա-
կեցնելու համար ամենաուժեղ ադիտացիա անող նյու-
թեր են:

Համ Կ(Բ)Կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմիորչի
փորոշմամբ, 1939 թվի աշնանը գումարվելու յե կոլ-
տնտեսականների համագումարը, վորտեղ կդրվի դյու-
զատնտեսական արտելի կանոնադրության մեջ ուղ-
ղումներ մտցնելու հարցը: Արդեն այժմ պետք է ծա-
վալել սոցիալիստական մրցությունը՝ այդ համագու-
մարն արտադրական նոր հաղթանակներով, ստալին-
յան բարձր բերքով արժանավայել դիմավորելու հա-
մար:

ՀամԿ(Բ)Կ Կենտկոմի և ԽՍՀՄ Ժողկոմիորչի
փորոշումը՝ «1939 թվի բերքահավաքին և դյուզատըն-
տեսական մթերքների մթերմանը նախավատրաստվելու
մասին», աշխատանքի մարտական ծրագիր է հանդիսա-
նում բոլոր կոլտնտեսությունների ու կոլտնտեսական-
ների համար, ծրագիր, վորի իրականացումը կապա-
հովի կոլտնտեսությունների արտադրական նոր, խո-
շորագույն հաղթանակները: Պատի թերթերը պետք է
անշեղորեն պայքարեն կուսակցության և կառավա-
րության այդ վորոշումը կատարելու համար:

Խնդիրն այն է, վոր բոլոր կոլտնտեսականներին
մոբիլիզացիայի յենթարկենք բերքահավաքն ամենա-
արագ կերպով ու առանց կորուստների անցկացնելու,
և կոլտնտեսությունների առաջին պատգամը պետության
հանդեպ ունեցած պարտավորությունները կատարելու
համար: Այդ՝ կոլտնտեսային ստորին մամուլի կարևորա-
կույն դործն է: Պետք է գլխավորել բրիգադաների, ողակ

ների, կոմբայնավարների, տրակտորիստների, հնձի ժեքենաների վրա աշխատող կոլտնտեսականների սոցիալստական մրցությունը՝ բերքահավաքն որինակելիորեն անցկացնելու համար։ Կրկին ու կրկին անդամ պետք է հիշեցնել կոլտնտեսականներին ընկեր Ստամինի այն ցուցումը, վոր «Բերքահավաքը—սեզոնային դործ ե», նա սպասել չի սիրում։ Ժամանակին հավաքեցիր բերքը—շահել ես, ուշացար բերքահավաքի սապարիզում—տանուլ ես տվել»։

Բերքահավաքի բոլոր մեքենաները՝ կոմբայնները, հնձող մեքենաները, կալսիչները, ավտոտրանսպորտը, աայլերը, լծառարքը պետք է բերվեն որինակելի միակի։

Պետք ե ուշի—ուշով հետեւ, վորպեսզի կորուստներ չթույլատրվեն, վորպեսզի բերքահավաքը կատարվի բարձր մակարդակի վրա։

Պահեստների, ճանապարհների, կամուրջների նորոգումը, կալերի նախապատրաստումը և մի շարք այլ մանր ու խոչոր գործեր չպետք ե վրիպեն կոլտնտեսային ու բրիգադային պատի թերթերի տեսողության դաշտից։

Հատկապես պետք ե հետեւ, վորպեսզի նոր բերքից ավանաները բաց թողնվեն ըստ աշխարերի։ Պետք ե վճռականորեն պայքարել կուլակային հավասարեցումը վերածնելու փորձերի դեմ, վորի ժամանակ շահում են լողերն ու դոփողները, իսկ աղնիվ կոլտնտեսականները տուժում են։

Թերթերը նաև պետք ե հատուկ հսկողության տակ վերցնեն հանրային սոցիալստական սեփականության պահպանման վիճակը։

Համկ(բ)կ 18-րդ համագումարի վորոշումները, քնկեր Ստալինի պատմական զեկուցումը, քաղաքական ու արտադրական մեծագույն վերելք առաջացրին մեր հայրենիքի աշխատավորների մեջ։ Միլիոնավոր խորհրդային մարդիկ անձնազոհ ու նվիրված աշխատում են ԽՍՀՄ-ի կարևորագույն տնտեսական խնդրի լուծման վրա, ինուն, վոր դրեց Համկ(բ)կ 18-րդ համագումարը, այն ե՝ մոտակա 10—15 տարվա ընթացքում տնտեսական տեսակտից ևս առաջ անցնել Ցելյուսայի կապիտալիստական գլխավոր յերկրներից։

Այս խնդրի իրականացումը պահանջում է բոլշևիկյան չթույլացող մորիկազգիա, զգաստություն, բոլոր աշխատավորների անձնազոհ աշխատանք։ Պետք ե արագորեն և վճռականորեն վերացնել բոլշևիզմին խորթ ոպրտունիստական պրակտիկան և տեղական շատ զեկավարների հանցավոր բարեհոգի վերաբերմունքը կոլտնտեսությունների մեջ մասնավոր սեփականատիրական, բուրժուական տենդենցների թափանցման նկատմամբ, տենդենցներ, վորոնք կոլտնտեսություններն են բերլում ջախճախված կուլակության մնացորդների կողմից։

* * *

«Կոլտնտեսությունների հանրային հողերը չուայլումից պահպանելու միջոցառումների մասին» վորոշումը լիովին բղիսում ե Համկ(բ)կ 18-րդ համագումարի վորոշումներից և հանդիսանում ե կոլտնտեսային հաղթանակների հետագա ուղիների ստալինյան կանխատեսաման փայլուն մի որինակ։ Կոլտնտեսային

Հողերում կարդ ու կանոն հաստատելը կոմունիզմի համար մղվող մեր ամբողջ պայքարի մի մասն է : Այդ վորոշման բոլչեկյան կենսադուռումը կամրապնդի աշխատանքային կարգապահությունը կոլտնտեսություններում, կրաքարացնի աշխատանքի արտադրողականությունը : Հանրային, արտելային տնտեսություններում ավելի կամրապնդվի և բոլոր կոլտնտեսականների համար կապահովի առատությամբ լի, ունեոր հրճվալից կյանք :

Համկ(թ)կ կենտրոնական կոմիտեյի մայիսյան պետումի վորոշումները, կոլտնտեսական լայն մասսաները դիմագործեցին հսկայական վագեգորությամբ : Զգալիորեն բարձրացել և աշխատանքային կարգապահությունը, ավելացել ե հանրային կոլտնտեսային աշխատանքի դուրս յեկողների թիվը : Այսպես որինակ՝ Կրասնոդարի յերկրամասի Տուլսկի քաջանի Բուդյոննուու անվան կոլանտեսությունում առաջ աշխատանքի դուրս ելին գալիս 60—70 մարդ, իսկ այժմ դուրս են գալիս 100 մարդ :

Նույն այլ շրջանի «Գիգանտ» կոլտնտեսության 3-րդ բրիգադում առաջ ամեն որ աշխատանքի դուրս ելին գալիս 16—17 մարդ, իսկ այժմ 26—37 մարդ՝ բրիգադի 29 անդամների ընդհանուր թվոց :

Կուրսկի մարզի Գլուշկովսկի շրջանի Ստալինի անվան գյուղատնտեսական արտելում 85 կոլտնտեսականներ, վորոնք առաջ համարյա թե կտրել ելին կապերը կոլտնտեսությունից, այժմ ակտիվ կերպով մասնակցում են կոլտնտեսային արտադրությանը :

Ստավրովադի մարզի Խարաբալինակի շրջանի «Պամյատ Իլյէչս» կոլտնտեսությունում 50 կոլտնտե-

սուհիներ վերջին յերկու տարվա ընթացքում դուրս չելին գալիս աշխատանքի : Այժմ նրանք հաջողությամբ կատարում և գերակատարում են արտադրանքի նորմաները :

Աձել և մենատնտեսների հոսանքը գեղի կոլտնտեսություններ : Վերջերս Վոլոգդայի մարզի Կուրինութիւններուն կը ջանի «Պուտ Լենինա» գյուղատնտեսական արտելն ընդունվեցին մենատնտեսներ՝ ի . Բելովը և Բուկինը : Նրանք ներկա գտնվելով այն ժողովում, վորտեղ քննարկվում եր կուսակցության և կառավարության վորոշումը՝ այդտեղ ել հենց դիմում տվեցին կոլտնտեսության մեջ ընդունվելու մասին : Կրասնոյարսկի յերկրամասուն նազարովսկի շրջանի «Պոբեդա» գյուղատնտեսական արտելում կոլտնտեսության մեջ մտնելու վերաբերյալ դիմումներ են տվել 38 մարդ : Հազարավոր այսպիսի որինակներ կան :

Ստորին մամուլի խնդիրներն են՝ որը որին աշխատել կոլտնտեսային մասսաների ստեղծագործական վերելքն ամրապնդելու համար, հասնել այն բանին, յոր կոլտնտեսություններում չկանոնի վոչ մի ձրիակեր ու լոգը, վորպեսզի բոլոր կոլտնտեսականներն ազնվուրեն աշխատեն հանրային տնտեսությունն ամրապնդելու ուղղությամբ :

Կոլտնտեսային պատի թերթերի խմբագրական կուեղիաները, գյուղթղթակիցների՝ կուսակցության և կառավարության ցուցումների կատարման համար սպայքարող առաջավոր մարտիկների՝ բազմահազար բանակը պետք ե պատվով արդարացնեն Լենինի-Ստալինի մեծ կուսակցության հավատարիմ ոգնականների յրենց կոչումը :

Պատ. Խմբագիր՝ Վ. ԲԶՇՈՒՆԻ
Տել. Խմբագիր՝ Ա. ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ

Գլավլիսի լիազոր Ե-2349, պատվեր № 557, տիրաժ 1000.
Հայկական ԽՍՀ ԺԿ ՀՀ հատարակչություն Շ. Հ. Հ. Մաղանք
ՅԵՐԵՎԱՆ

15039

з Г б

И. ТУГАРИНОВ

СТРОГО СОБЛЮДАТЬ СТАЛИНСКИЙ УСТАВ
КОЛХОЗНОЙ ЖИЗНИ

Заочные курсы редакторов колхозных и Бригадных стендгазет
Ереван — 1939 г.